

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI-DÍJ:

Egész évre . . . 8 kor. | Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 kor. | **Egyes szám 20 fillér.**

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MACZKY ÉMIL.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

DLUHOPOLSZKY BERTALAN.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilttéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címzendők.

Az iparostanoncok szövetsége.

— Iparosaink figyelmébe. —

Lovag Scossa Dezső kir. tanfelügyelő úr egy „felhívást” küldött hozzám, hogy azt az iparostanoncok mestereivel megbeszéljem. Elolvastam e felhívást, s azt igen üdvösnek, célszerűnek, hasznosnak látom. Amíg erről alkalmam lesz személyesen is beszélgetni, addig is egész terjedelmében közlöm e „felhívás”-t e lapok hasábjain, hogy azt megszívelvén, fölkarolják, magukévá tegyék s ha, oly célszerűnek és hasznosnak látják, mint én megis valósítsák.

A felhívás így hangzik: Az iparostanoncok tudvalevőleg nem a legkedveltebb váiasztottjai a sorsnak. Útés, verés, koplalás, dajkálás és nehéz terhek húzása között telik el máig is sok helyen a tanoncidő, amiből mentül kevesebb jut a mesterség megtanulására, az önképzésre; nemesebb érzelmek fejlesztésére pedig nem jut épen semmi. Az iparostanoncnak még az iskola is ellensége, mert a munkától fáradtan, elgyötörtén esténként azt is látogatnia kell, pedig a tanulás kétszerte nehéz annak, aki nem érzi annak szükségét, hogy tanulnia kell. Pedig nálunk az ipartörvény olyan hiányos, hogy módját

ejtí a tanoncok felszabadításának akkor is, ha elvégzi az ipariskolát, meg akkor is, ha egykét évet át-aludtak a tanoncok benne. Így hát ez az iskola igazán csak ellensége a tanoncnak, nem szívesen járják azt sehohsem, mert látható hasznukat nem mozdítja elő. Ha aztán a tanonc felszabadul, akkor van csak igazán kidobva az élet küzdőterére. Segéddé lesz, de nincs se szerzsáma, se pénze; nincs még tisztességes ruhája sem. Hová, merre így? Csak keveseknek van lelki erejük hosszú kitartással, nélkülözéssel valamihez hozzá jutni; egy jórész elzüllik, elpusztul, egy másik rész munkássá lesz s mivel se kellő ismerete, se lelki ereje, — a tévtanok martaléka, népbolondítók áldozata! Már pedig így hiába várjuk a magyar ipar fellendülését. Az iparifjuság nevelése eminens kérdés, amit nem lehet kiesinyelni, nem szabad elhanyagolni.

Ezen elvből kiindulva, fölvettem több ipariskolai bizottság és tantestület előtt azt az eszmét, hogy miként lehetne és nem lenne-e indokolt odahatni, hogy a tanoncok már az iskolában szövetséggé, egyesületté alakíttassanak, amely egyrészt az összetartozandóság, az együttműködés eszköze kell, hogy

legyen, de hivatva lesz a tanonco-
kat takarékosagra nevelni s az
önsegélyezésre kioktatni, másrészt
szorosabb kapcsolatba kívánja hoz-
ni azokat az iskolával, hogy ezál-
tal annak hasznát beláttassa velök,
végül pedig társadalmi aktiót indít
iparostanonc segélyező alapok te-
remtésére, a melyek jövedelme az-
után a felszabadulás alkalmával
előálló nehéz gondoktól mentené
meg azokat, a kik arra érdeme-
sek; örömmel közlöm, hogy ezen
eszme mindenütt méltánylásra ta-
lált, miért is semmi akadályja nincs,
hogy az megvalósíttassék.

E célból kidolgoztam úgy a szö-
vetség, mint a segély alap szabály-
zatát, hogy amennyiben a t. bi-
zottság annak kivitelét az ottani
viszonyok között lehetségesnek
ítéli, annak életbeléptetése iránt
intézkedni és azt jóakarattal támoga-
tásban részesíteni sziveskedjék.

A szervezet igen egyszerű. A
tanoncok iskolalátogatási könyvé-
be egy hozzákötött lap lesz az ő
takarékpénztáruk. Ha kapnak itt-
ott valamit, abból félretehetnek s
betétjüket az iskola igazgatója ke-
zeli takaréktárilag. Így nem fog-
nak örökké cigarettázni és uton-
utfélen kártyázni vagy pénzre ját-
szani utcai játékokat. A segély-

HEVES ÉS VIDÉKE TÁRSADALMI HETILAPJA.

Három levél.

— Irtta: ALPESI RÓZSA. —

I.

Szeretett, jó Anyám!

Egy hete immár, hogy elhagytalak téged — búban, keserűségben töltött hosszú, kínos hét. Oly hosszú minden nap, melyet idegenben kell töltenem, — mikor láthatlak még újra viszont?! Oh, nem napok ezek, ólomszárnnyú, sötét, komor esztendő! A lelkem haza vágyódik, a szívem hozzád sir, utánad eped, egyetlen, szeretett, jó Anyám; oly bús nekem itt az élet! Mindenütt idegen arcok, idegen szó, szívem keservét egy sem érti meg. Kimegyek egyedül az óriási kertbe, elrejtőzöm a sűrű bokrok közé, s ott zokogok mindenkítől elhagyatva és nincs senki, ki szelid kezekkel törölné le omló könnyeimet, ki a vigasz balzsamával vonna szerető keblére; elhagyatva, kínos egyedül-
létben fetrengök a magas fűben, s midőn messziről lépteket hallok felém közeledni, le kell törölnöm könnyeimet, s elhallgattatnom panaszaime kesergő jajsavát . . . Itt még a virágok is oly részvétlenek, a suhogó lomb is ellenségem; a fehér lilium büszke közönynyel fordul el tőlem, a lomb nem fedez el idegen tekintet elől, — oh, meny-

nyivel másként volt ez otthon! Ha valami bántott, kiosontam kiesinyke kertem virágai közé, s azok édes szeretettel, meleg részvétellel bókoltak felém: a bársornykelyhű ár-
vácska arcához simult, könnyező szeme hűséggel, bátorítólágg tekintet rám; susogtak fülembe; a sűrű lombok lágyan fedeztek, hűs árnyékuk enyhét adott szívemnek, — oh, otthon, csak otthon az üdv, egyedül!

Otthon dalos ajakkal ébredtem, s az alkanyat is vidám dalomat hallá, aranyos volt a föld a ragyogó nap tündöklő eső-
jától, illatos a lég, a virágok balzsamos le-
hétől; otthon nem volt hűtlen a fényes nap a földhöz: ha alkonyatkor elbúcsúzott tőle, bíboros tündérpírba vonta a zöld mezők hímese bársanyát, a szép hegyek lombos üstökét, — itt nem, itt még a nap is hűtlen lett a földiekhez: arany sugarai nem ragyog-
ják be égi fénynyel ezt a szomorú vidéket, kietlen itt a föld s bús, sötét az ég. He-
gyeim, én drága szép hegyeim, ti is elhagy-
tatok engem, sehoh nem köddenek kéklő romjaid, mindenütt a róna végtelen síksága, sehoh nem üdvözölheti epedő tekintetem a
bübájos fenséges hegyeket. Oh be szomorú, gyászos az én életem, búsak a nappalok, búsbabbak az éjkek, — oh, mikor lesz vége kínos szenvedéseimnek?!

Egyetlen, jó Anyám, mikor hallok ismét édes hangod varázsos búbáját, mikor érzem újra drága ajkad áldó esőkjait, mikor ölelsz át ismét lágy karjaidal, mikor nyugtat-

hatom ismét bús főmet szerető, drága kebleden?!

Oh, mennyit szenvedek én itt, távol tő-
led! Idegen ajk hidegen szól hozzám, ide-
gen tekintet hidegen siklik rajtam végig,
idegen kéz fanyar ételt, keserű kenyeret
nyújt nekem; nem üdit a víz, melylyel tik-
kadt ajkaim szomját oltanám. Hiába szám-
lálom a napokat, nem akarnak azok múlt-
ni, megálltak fölöttem, hogy ne láthassalak
téged, szeretett, jó Anyám! minden este
zokogva térek a kemény ágyba, melyet nem
te vetsz lágyra, én édes, drága, jó Anyám!
— bár repülhetnék hozzád vágyaim szár-
nyán, hegyen át, völgyön át, mint e kis
levélke, melynek sorai sóhajimtól terhesek,
s betűi könnyeimtől ázottak . . . Késő az éj,
nyugalomra térek, de ah, tudok-e nyugodni?
Isten Veled, szeretett, jó Anyám, drága
ajkaid, áldott kezeid forrón esőkolja, bús
szívü
Honkád.

II.

Drága, jó anyám!

Messze elvetett tőled az élet, pedig ah,
mennyit szeretnék veled közölni, melyet
csak pillanatra érez a sejtő lélek, hogy a
másik perc már magával ragadja azt. Oh,
mennyire hiányzik szerető, gondos lényed,
hány bölcs tanácsodat vágyom hallani,
hány titkos gondolatodat, aggodalmamat
szeretném veled közölni! Most, hogy távol
vagyok tőled, most érzem csak, mi az anyai

pénztár az ipariskolai bizottság kezelésében lesz s annak gyarapításához az iparosok, ipartestületek, városok, a társadalom fognak hozzájárulni, kamatai pedig évente a legjobb előmenetelű és magaviseletű oly tanoncok között fog kiosztatni, akik felszabadulnak és az életbe lépnek ki. Így az iskola jótékony hatása érezhetően lesz kiterjedő életpályájukon. Ehhez nem kell kommentár, ékesen szól ez nagyon.

Az idevonatkozó szabályzat következő cikkben látható.

D. B.

Az iparostanoncok szövetkezetének és az ipariskola segélyalapjának szervezeti szabályzata.

I.

1. Az iparostanonciskola ifjúsága szövetkezetet képez, amelynek célja a takarékosagra való szoktatás és az együvé tartozandóság érzetének ápolása oly végből, hogy a leendő iparosok az életben is megismerjék és szolgálni törekedjenek közös érdekeiket.

2. E végből az iparostanoncok kötelezettséget vállalnak, hogy megtakarítható filléreiket, — azok könnyelmű és az egészségre ártalmas módon való elfecsérlése helyett — összegyűjteni, saját javukra gyümölcsöztesíteni, hogy majdan felszabadulásuk után némi megtakarított pénzzel rendelkezzenek s azzal életsorsukon könnyíthessenek vagy szükségleteiket fedezhessék.

3. Ezen megtakarítások eszközzésére az iskolalátogatási könyvek utolsó lapjához egy iv füzetik, a melybe a megtakarított fillérek az intézeti igazgató által bevezetnek, a ki eme pénzek gyümölcsözölge való elhelyezéséről gondoskodik.

4. A végből, hogy a takarékosagra való hajlam ne csak ötletszerűen, hanem állandóan ápoltsáék, a megtakarított pénzből kivételnek a tanoneidő tartamára esakis indokolt esetekben van helye, de csupán aként engedtetik meg, hogy legalább 1—2 kor. mindig bennmaradjon.

5. Amennyiben a tanoncoknak megtakarított pénzükből valódi szükségletek fedezésére lenne szükségük, azt a pénzkezelő igazgató adja ki s ő szerez meggyőződést arról, hogy az illetőknek mi okból és mennyire van szükségök, — ellenben ha a tanone az iskola és így a szövet-

kezet kötelékéből kilép, megtakarítása akadálytalanul kiszolgáltatandó.

6. Kiszolgáltatik eme megtakarítás kamataival együtt az iparostanoncok felszabadulása esetén is, ellenben gyümölcsözölge elhelyezendők az iparostanoncok tanideje alatt az iskola részéről nyert pénzbeli jutalmak.

7. Az összetartozandóság érzetének felkeltésére és ébrentartására mindazon nevelési eszközök szolgálnak, a melyek az iparostanonciskolák tantestületeinek rendelkezésére állanak, miért is a tananyag feldolgozása kapcsán mindenkor arra kell törekedni, hogy az iparos ifjuság kellő tájékozást szerezzen jövő élethivatásának viszonyairól, az iparosok érdekeiről s mindama módozatokról, a melyek által létérdekét és a magyar ipar szolgálatát leginkább biztosíthatja.

8. Ugyane célból meg kell ismertetni az ifjusággal a legény egyletek szervezetét és célját, a szövetkezetek intézményét és rendeltetését, a vállalatok forrását és a társulás előnyeit, hogy így tájékozást nyerjenek egyrészt tovább művelődésük eszközeiről és módjairól, másrészt az utakat is megtanulják ismerni, amelyek könnyebb boldogulásukhoz vezetnek.

9. Az iparostanoncok szövetkezte a tantestület és igazgató, valamint az ipariskolai bizottság ellenőrzése, vezetése és felügyelete alatt áll, amely gondoskodik segélyző pénztárak szervezéséről is.

II.

10. Az ipariskola segélyző pénztárát az ipariskolai bizottság kezeli vagy az iskolai igazgató által kezelteti. Forrásai az egyesek, társulatok, egyletek, vagy a községek részéről nyert adományok, a melyek gyümölcsözölge kezeltetnek.

11. Célja: az ipariskolák tanideje alatt kiválóbb szorgalmat és jó magaviseletet tanúsító ifjak jutalmazása, akiket a tanoneiskola tanítója vagy tantestülete minden tanév végén arra érdemesít vagy javaslatba hoz, de célja főként az oly tanoneok segélyzése, akik a tanoneiskola sikeres és teljes elvégzése után felszabadulnak és annak folyamán a jutalmazásra érdemeket szereztek.

12. A jutalom tehát pénzbeli, ruhanemű vagy szerszám vagy többnemű jutalom is, a szerint amint annak nemét a jutalmazandó életviszonyai megszabják. De azt az ipariskolai bizottság lehetőleg az iparostanoncok szövetkezetének jelenlétében, de mindenkor ünnepélyesen szelgáltatja ki, elnöke által.

13. A jutalmazandókat a tantestület

javaslata alapján az iparisk. bizottság állapítja meg, s ugyanannak belátása szerint szabatik meg a jutalom is.

14. A segélyző pénztár és az annak rendelkezésére álló jutalmak hivatása az ipariskolai ifjuságot meggyőzni arról, hogy az ipariskola minden tekintetben érdekeit és javait célozza, ezáltal is szorosabb köteléssel fűzvé azokat az intézethez.

15. Ugy az iparostanoncok szövetkezte, mint a segélyző pénztár egyben figyelmi eszköz, mert abból a rossz magaviseletű tanoneok kizárathatnak, emennek jótéteményei pedig azoktól elvonathatnak.

16. Jelen szabályzat az ipariskolai bizottság által való elfogadás és kihirdetés után lép életbe s annak módosítása szükség szerint eszközölhető.

H I R E K.

Előfizetési felhívás. Azon tisztelt előfizetők kiknek negyed évi előfizetése folyó h6 20-án lejár kéretnek előfizetésüket megújítani, hogy a lap szétküldése fenakadást ne szenvedjen tisztelettel

a kiadóhivatal.

— „Leányegylet.“ A helybeli jótékony-célu leányegylet f. hó 19.-én kedden d. u. 3 órakor tartja meg az izr. iskola helyiségben ruhakiosztó-ünnepélyét, mely alkalommal több — mindkét nembeli — tanulótl kabátokkal és eszímákkal látnak el.

— **Erzsébet királyné emléke.** A hevesi izr. iskola megdicsőült királynéknak emlékére f. hó 19.-én d. u. 3 órakor az iskolahelyiségben gyászünnepélyt rendez. Ezt megelőzőleg a tanuló-ifjuság a tantestület vezetése alatt a templomban vonul, hol a boldogult Nagyaszonynak lelki üdvösségéért gyászisteni tisztelet tartatik. Az iskolában tartandó gyászünnepély sorrendje: 1. Gyászdal, előadja: a tanulóifjuság. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Erzsébet királyné, szavalja: Blumenthal René. 4. Királynéknak halálára, szavalja: Braun Lujza. 5. Emlékbeszéd tartja: Fischer Mark tanító. 6. Emeljetek szobrot, szavalja: Förstner Teréz. 7. Könyörgés, szavalja: Czingell László. 8. Hymnus, előadja: a tanuló ifjuság. Ez alkalommal Dr. Blau Henrik izr. hitközségi elnök kiosztja a hevesi izr. hitközség által királynéknak emlékére alapított ösztöndíj ez idei kamatát, két szorgalmas és arra érdemes iskolai növendék közt.

III.

Egyetlen, jó Anyám!

Hogyan kezdjek levelemb? Aranytollat napsugárba mártva, szívárványivra szeretném mindazt a boldogságot írni, mely szívemet lakja. Boldogság! vajjon elég-e e szó annak a mélységes érzelmenek kifejezésére, mely lelkemet eltölti? Számot tudok-e adni arról, mit érzek? ah nem! Gyarló, végtelen gyarló e toll, halványan sem tudja vázolni keblem remegő gyönyörűségét, — elhal a szó, míg kifejezést ölthetne magára. Hullámszik a szívem, de e hullámszás nem bizonytalan: a boldogság, mérhetetlen gyönyörűség tengerének újjongó hullámszás! — Szeretett, drága, jó Anyám, oly végtelen boldog vagyok! S mi — ki okozta e végtelen változást lelkemnek, mely eddig, mint irányát vesztett delejtű ingadozott a túlpárt és a rév között? Egy parányi, picinyke, kis angyal, egy mosolygó, ragyogó szemű, tettetetlen kis jószág, az én tündérszép, édes, drága gyermekem!

Anyám, szeretett, jó Anyám, mily sokat szeretnék neked írni, de tollamat fogva tartja egy kimondhatatlan édes, gyönyörűséges érzés, melynek nevet nem tudok adni, de te megértesz engem, hiszen te is anya vagy! Mily szavakkal kezdjek hozzá boldogságom eseteléséhez? Ugy-e, egykor keserű panaszszal voltak telve soraim — miként volt ez lehetséges? Hiszen olyan gyönyörű a föld, oly ragyogó a napsugár, oly j6k az

szív szeretete, — s bár végtelen boldog vagyok, mert hiszen drága férjem csaknem az imádásig szeret, minden gondolatomat ellesi, ohajom paranes neki; és én is szeretem őt rajongva, végtelenül, minden igyekezetem őt boldognak, vidámnak látni, mégis napfény és ború egymást üzik lelkem egén. Miért van ez? Most is, hogy e sorokat írom, szemeimbe keserű könnyek gyűlnek, szívemet bánatos szomorúság érzése dűlja, s ha szeretett férjemre gondolok, főliszradnak a könnyek szememből, szívemből messze eltávozik a bánatos szomorúság, mint a hullám, inog folytonosan lelkem állapota, nagy harcot vívnak benne a boldogság és szomorúság. Pedig én magam is belátom: szomorúságra nines okom; kicsinyke fészünk szeretetet, édes meghittságot, esöndes megelégedést, igaz boldogságot ad. Egyébre nem vágyhatik a szív, e kis világ egészen betöltheti, — tudom, érzem, a nagy világ minden fénye, pompája, zaja, ki nem elégítheti: egy kicsinyke zúg kell a szívnek, s egyetlen őt megértő, szerető lélek, hogy a boldogság ragyogó, tündöklő napja vonja aranyos verőfénybe egész lényét. S ez nekem mind megvan; ha aranypalota minden büszke pompáját kínálnánk cserébe az én kicsinyke, illatos, puha fészke mért, odadnám-e érte? Nines a nagyvilágnak az a kinese, mely megadná nekem azt a mérhetetlen boldogságot, mit ez édes, kicsiny zúg megad . . . S mért vagyok hát

mégis bánatos? ezt az érthetetlen kedélyhullámszást vajjon ki fejti meg nekem? Oh, miért nem vagy itt, szeretett, jó Anyám, hogy elpanaszolhatnám neked minden keserűségemet, — hogy eldicskedhetném édes boldogságommal, ha te látnád, mily édes gyönyörrel roskadok szeretett férjem keblére, — meg tudnád-e fejteni nekem, hogy mégis gyakran búsongok? . . . Vagy nem, te nem értheted meg ez ingadozó kedélyhullámszást, hiszen te nem szakadtál el otthonról, neked nem hiányzanak az édes, jó anya esőkjai, a szerető, puha karok édes ölelése, a gondos szemek áldó örködése: oh, értem, értem mért üzi egymást a mosoly és köny, a drága otthont még a hü férj gyöngéd szerelme sem tudja pótolni! Ezért vagyok én is bús, utánad vágyódom férjem ölelé karjaiból, ezért az epedő bánat könyűje borus szememben, oh, ezért „inogva reng, mint hullám, a lélek otthon és itthon közt szünetlenül!“

Én édes, szeretett, jó Anyám, j6jj el hozzánk, hozz derűt bánatos szívemnek: oly régen nem láttalak már, ha te itt léssz, boldogságomból mi sem hiányzik többé, elmondhatom neked reményeim, vágyaimat, megláthatod az én kedves, vonzó kiese fészkeket, gyönyörködhetel gyermekeid igaz boldogságán, — oh, én édes, szeretett, jó Anyám, j6jj, siess a te epedő

H o n k á d h o z.

— **Hivatal vizsgálat.** Dr. Kállay Zoltán, Okoicsányi Lajos kíséretében e hó 14-én városunkba érkezett a szolgabírói hivatal megvizsgálására. A hivatal megvizsgálása után, melyet teljesen rendben talált; megelégedését fejezte ki.

— **Eljegyzés.** Fényes eljegyzési ünnepély folyt le e hó 10-én Detk községben, hol arany ifjúságának egyik előkelő tagja, Fintha Dezső városunk első aljegyzője jegyezte el Goics Endre, köztisztviselőben álló községi jegyző, kedves és bájos leányát: Malvinkát.

Az eljegyzési ünnepélyen az örömszülők és a legközelebbi rokonokon kívül részt vettek megyénk számos kitünőségei, kik jelenlétükkel rótták le a család iránti tiszteletük, becsülésük és szeretetük jelét; — a kérő násznagyi tisztet Hellebronth Géza országgyűlési képviselő, a kiadó násznagyi tisztet pedig Dobos István domoszlai róm. kath. plébános teljesítette; — megható jelenet volt midőn esteli hét órakor a már egybe sergelt összes vendégek az uriak nagyebédlőjébe hivattak, hol Hellebronth Géza násznagy valóban szép és szívhez szóló beszédében kérte meg a menyasszony szülőitől leányuk kezét és a meghatóság könnyeket fakasztott a szemekben, midőn az igenlő válasz elhangzása után, a gyűrűket nyújtotta át a jegyes párnak; — látva az örömszülők és a fiatal párboldogságát, mindenki beigazoltnak látta a költő ama mondását hogy: „Vannak órák e sötét élet közepette, melyekben át-látjuk, hogy a rege a paradicsomról, való lehet még a világon is.”

Ezen szívet, lelket nemesítő és a régi magyar világ regényes szokásait előnkbe varázsló családi ünnepély után ültek az egybegyűltek a dusan terített asztalokhoz, hol a kedves házi asszony páratlan szívvel-lyességű és az igazi magyar vendégszeretet érzéséről áthatott kínálásai közben a valódi nagyuri asztalt illető számos fogású ételek, zamatos magyar italok és a hevesi kitünő zenekar gyújtó nótáinak hatása alatt csakhamar megindultak a felkészültök árujai; — legelőször Hellebronth Géza a tőle már megszokott ékes szózással köszöntötte fel a fiatal párt, majd utánna Dobos István megemlékezve a családdal kötött régi baráti viszonyáról, a bájos menyasszonyt, mint máskülönbön is kereszt leányát üdvözölte szívének minden melegével; — utánna beszélték még Hamza József detki plébános, Puchlin Kázmér, hevesi esperes plébános Maczki Emil hevesi főjegyző, Sipos Sándor kir. törvényszéki bíró Hőny Géza felső-brányi gyógyszerész stb. stb. kik mind-

anyian a szív igaz érzelmeitől áthatottan adták kifejezést a családi és a fiatal pár iránti szeretetüknek.

Asztal bontás után az éltebbek apróbb társaságokba verődve áldoztak a magyar bibliának, míg a fiatalok táncra perdülve, a legnagyobb kedvvel rakták a tüzes esárdást.

Az igazán páratlan és emlékeinkben örökké kedvesen élő családi ünnepélynek csak a hajnali órák vetettek véget, mikor is a távozó a legszívélyesebb bucsu vétel után önkénytelenül is felkiáltottak a költővel, hogy: „Ki nem emlékezik szerelme első napjaira, hol az egyszerű élet oly történeteknek látszik, hol szerelme, mint egy örömsugár hatá át életét, s ott, hol előbb minden üresnek látszott, egyszerre, milliányi boldogság atomok mozognak lelke előtt.”

Ugy az öröm — szülőknél, mint a fiatal jegyes párnak még egyszer szívünkől hosszan tartó boldogságot kívánunk és kérjük őket, hogy ők is tartsák meg kedves emlékekben mindazokat, kik tanui lehetnek családi öröm — ünnepüknek.

— **Elveszett.** Horkay Árpád átányi főjegyző tulajdonát képező, egy, két és fél-éves feketederes kancaesikó folyó hó 9-én a hevesi szőlőből elszaladt, ezton kéri azokat, kik esetleg róla valamit tudnának, e lap kiadói hivatalával közölni.

CSARNOK.

Első szerelmek.

„Kivonat egy kiérdemesült nagyság önéletrajzából.”
Itta: KASZAB GÉZA.

Taeskó gymnazista koromban egy szép őszi napon épen Boccacciót olvastam a pad alatt, mikor a szomszédom, aki azon fardozott, hogy egy retek alaku szívet vésson a padba, — oldalba lökött és megszólított: „Te! Voltál-e már szerelmes?”

Nem! — feleltem naív hangon, — de azt hiszem, hogy az nagyon jó dolog lehet!

A szomszédom a szemembe vigyorgott és azt mondta, hogy gyerekek vagyok. — Ezt én sehogyse akartam elhinni, és így a pad alatt összevéleménykülömböztünk a lábainkkal. — Az ádáz háré csak rövid ideig tartott, mert a tanár észrevette, hogy mindakettien nagyon vörösek vagyunk és kihívott felelni. — Miután nem akarok apró részletekre is kiterjeszkedni, csak azt konstatalom, hogy a tanár minden igyekezete hiába való volt, — mert se én, se a szomszédom nem akartunk felvilágosítást

emberek! Megváltozott minden, nem ismerem rá környezetemre, — vagy csak én változtam? Nem kutatom, csak a végtelen édes érzést tudom, érzem tultelt szívemben, mely a gyönyörhazájára varázsolta a földet. Aldottak, ragyogók napsugárban tündöklők a nappalok, hiszen édes, kiesi fiaeskám mosolyg rám két ragyogó szemével, két kiesinyke karja, parányi kezeckéje kedves ügyetlenséggel kapkod felém, rózsás ajkai, mint hasadó bimbók nyílnak édes, mennyei érthetlenségű beszédre Oh, tündérország e föld, hol a boldogságnak büvös színpompájú virágja lehelli a szívekben édesen kábitó illatát. . . . Ajkamat nem hagyja el a boldog mosoly, vidám dalok ropennek szívemről, az alkony fonségesen méla árnya kiesiny fiaeskám bőleseje mellett talál, az éj ragyogó esillagai kíváncsian tekintenek karjaimra, ha az éji lámpa homályos lángja mellett halkán dúdolan álomba földi üdvösségemet. . . Nem támadnak már vágyak szívemben, egészen betölti e titokzatos esoda, e szárnyatlan kis angyal, melynek bírásáért, anyai szívem egész szent rajongásával sem tudok méltó hálát rebegni az Úrnak. Oly szép, oly esodaszép e gyermek, midőn mély kék szemével rám tekint, hullámozó aranyfürtök borítják kedves fejcsékjét, — hogy nem szakad meg szívem, az édes boldogság végtelen súlyától! Ah, mennyire érzem e toll gyarlóságát, mely nem tudja kifejezni keblem mennyei

érzését! . . . Mily esodaszép fénye van az égnék, olyan büvös, titokzatos mélységű a kékje, mint kis fiaeskám ragyogó szem-párja; avirágok oly tündéri illatot lehelnek, mitől elkábúl a lélek, s a tulvilág gyönyöreit érzi az elragadott szív, — lehetetlen, hogy e földön más is létezhetik, mint gyönyör, boldogság! S itt, az én kiesi, illatos fészkenben minő végtelen boldogság veit tanyát, alig tudom elhinni, hogy ily kiesinyke zúgban ily világot betöltő boldogság férhet el. Ez a kis hely az én egész végtelen, nagy világom, nem vágyódom innen sehova, . . .nem vonja már a túlpárt a lelket, itthon, csak itthon az üdv egyedül!”

Lelkemet végtelen büszkeség és féltékenység tölti el; szeretném e mosolygó gyermekét az egész világnak megmutatni, s odakiáltani nekik: nézzétek, e tündérszép gyermek az enyém, s mégis féltékenyen őrzöm, hogy idegen tekintet ne érje, az én nagy boldogságomat ne lopja meg senki, — ne lássa, ne tudja senki, mily nagy kincsöm van nekem, a te végtelenül boldog, örökké mosolygó Honkád nak.

adni neki a négyzetemelés szabályairól. — Szegény, — talán máig se tudja!

Ora után a szomszédom kiment a táblához, és felírta: Csörgő még nem volt szerelmes!

Bosszantott a dolog, mert láttam, hogy még az osztály rudasa is mélyen lenéz, — és így elhatároztam, hogy török, vagy szakad, — de én három nap alatt beleszeretek valakibe. —

A gondolatot tett követte. — Volt akkorában egy szakácsnőnk, aki negyven éves volt, de nem mutatott ötvennél többet. A fogai a eselédkönyv tanúsága szerint épek voltak, — szakála, bajusza és különös ismertető jelei pedig hiányoztak: — én ezek után azt hittem hogy férfiúi méltóságom megesorbitása nélkül bátran belészerethetek. A eselédkönyv után őt magát is megnéztem, és úgy találtam, hogy nagyon impozáns alak. A szélessége a bazilika nagy kápolnájához arányitva sem volt kicsiny; igaz, hogy a magossága annál több kívánni valót hagyott hátra. Szóval: meglátnom és megszeretnem őt, — ahogy a regényírók mondják, — pillanat műve volt.

Akkorában azt hittem, hogy a szerelem legmagasabbfokú megnyilvánítása az, ha megcsipem az ideálom állát. Egész délután kint oládkodtam a konyhában és vártam a kedvező pillanatra. Ez a pillanat csakhamar be is következett, — miután ő, — helyesebben Ő leült egy székre, a fejét hátra vetette és elszenderült. Most, vagy soha! szoltam magamban, azután odasomfordáltam melléje és erőteljesen állonesiptem.

A most következő jelenetre ráteriténem a feledés vizes lepedőjét, — de közismert igazságszeretetem nem engedí, hogy bármit is elhalgassak. — Röviden de velősen — kiszemelt ideálom felriasztott tigrisként ugrott talpra és nyakesigolyám felé lendítette a kezét, még pedig meglehetősen tehetlenségű nyomatékkal. (Ezt a ténykedést a közéletben pofonnak nevezik.)

Erre a barátságtalan fodadtatásra nekem könnyem se perdült, — jajjom se hallatszott, — csakirohantam az ajton, — le a lépcsőn, végig az utca során. — Csak az összekötő vasúti hídnál mertem megállni, aholis nem nagy meglepéssel konstataltam, hogy a szerelem korántsem valami édes érzés. —

De ez csak olaj volt a tüzre. — Most már akár a föld alul is, — de muszáj ideált szereznem!

Másnap délután elolvastam az egész Boccacciót — és estefelé kimentem a korzóra. Volt egy forintom, azon monoklit és cigarettát vettem, — úgy vélekedvén, hogy a nőknek mi sem imponál jobban, mint ez a két szerszám. — Mikor kiértem a korzóra, — a cigarettát a szájamba, — a monoklit a szemembe dugtam. — A cigarettára rágyújtottam, — a monoklira nem. — A kezemet elegánsan lelógattam, a felső testemet mágnásosan előrehajtottam és blazirt arccal néztem végig a sétáló tömegben.

Két pere múlva a cigarettám elfogyott, a monoklim ellenben megmaradt, — amiből azt következtettem, hogy a monokli többet ér, mint a cigarettá. — De azért mégis másakra gyújtottam és folytattam az expediciót. — Mikor harmadszor mentem végig a korzón, — láttam, hogy az összes hölgyek rámnéznek és nevetnek. — Jó jel! — szoltam elégületen, — úgy látszik, tetszem nekik! Kifeszített mellet mentem tovább. — Epen a korzó végére értem, — mikor egy szédítő szépségű leány került a szemem elé. — Hegy leány volt, — azt láttam megszíról, — hogy szédítő szépség lehetett, — azt abból sejtem, hogy mihelyt ránéztem, — szörnyű szédülés fogott el, — olyanyira, hogy kénytelen voltam egy kapualjba vomlni vissza a közélettől. —

Este 9-kor kerültem haza, — megfogya bár, de törve is. — Otthon heves családi scénát rendeztem az apámnak, — aki súlyos argumentumokkal bizonyította be nekem, hogy a cigarettá igen ártalmas az ifjú és romlatlan lelkeknek. — Söhajtozva

aludtam el, — lemondva minden reményről, hogy szívem érzelmeihez médiomot találjak, és ezt az osztálylyal tudassam.

Reggel egy mentő gondolatom támadt. Mihelyt beültem az iskolába, — elővettem a bicskámot és egy nyíllal átlótt szívet véstem a padba. Ez a szív, — hála ősi közügyességemnek, — igen kezdetleges volt; inkább tojásnak, reteknek, vagy cukorrépának látszott, de némi jóakarattal szívnek is lehetett nézni. — Hogy azonban ezt minden kétséget kizárólag bebizonyítsam, nagy betűkkel alája véstem: amo, amas, amat. — Szeretek, szeretsz, szeret.

A szomszédom esodálkozva nézett reám. Egy ideig szóhoz sem birt jutni a meglepetéstől, és amikor végre felocsudott, — első dolga volt az egész osztálylyal tudatni, hogy én szerelmes vagyok. — Azóta már sok örömradiált élveztem végig: mikor Ófelsége megnyitotta a millenáris kiállítást mikor Bánffy Dezső megbukott és mikor Hevesen artézikutat kezdtek furni, — de mondhatom, hogy mindez nemis hasonlítható ahhoz az általános örömditáshoz, amelyben az osztály erre a hirre kitört, — Felemeltek a vállakra és kétszer körülhordoztak az osztályban. — Harmadszor is körülhordoztak volna, de csengettek és a tanár bejött. — Engem ledobtak a földre, ilyen mulandó a népszerűség!

Volt akkoriban az osztályunkban egy magas, szőke fiu, aki már 19 éves volt és már a bajusza is kezdett nőni. Azt beszélték róla, hogy Don Juan egyszerűen eltörpül mellette. — Megtermett, nagy fiu volt, — testvérek között is nyomott vagy 80 kilót. Igen jó barátok voltunk: én megcsináltam neki a latin dolgozatait, ő pedig hálából megette az én uzsonnám háromnegyed-résztét. — En sugtam neki, ha felelt, ő pedig nagylelkűen megosztotta velem az én zsebpénzemet. Szóval kitűnő barátok voltunk.

Egyszer odajön hozzám. — „Te, Csörgő, — milyen haja van az ideárodnak?”

„Szőke,“ — édes barátom, — arany-szőke, — hazudtam neki merészem. „Van vagy két méter hosszú, egészen a földig ér!”

„Jó magas lány lehet,“ — mondja ő, — „ha két méteres haja van, és csak a földig ér!”

„No, — nem is olyan magas!“ — mondtam én. — „Epen hozzám illik. — Külömben unokatestvérem.“

Kovács, — így hívták a szőke fiut, hozzám hajolt, titokzatos arcot vágott és megszólalt:

„Megcsókoltad már?”

„Hogyne!“ — feleltem nagyuri közlegyintéssel. — „Báresak annyi ezresem lenne, a hányszor ő csókolt meg engem!”

Kovács irigykedve nézett rám, és két hatost kért tőlem kölesön, azután elment.

Körülbelül egy héttel később az Andrassy uton sétáltam vele, — amikor egyszerre egy nagyon csinos szőke lányt láttam közeledni. Remek, — nagy haja volt, és magasságban hozzám hasonlított. — Pokoli gondolat villant meg az agyamban; megszorítottam a Kovács karját, és rámutattam a leányra:

Nézd csak! Látod, ez az!

Kovács vadállati hangokat adott ki, és megragadta a kabátom ujját. —

„Ez az, akít te megcsókoltál?”

„Ez! mondtam merészen. — És ő visszaesókolt? — Kérdezte ő. — Igen. —

Nyomorult! — ordított reám, — hiszen ez az én nővérem!

Csuf a futás, de hasznos! — villant át agyamon. — A következő pillanatban kétségbeesve szabadítottam, ki magamat a markából, és gyorsan eltávolodtam tőle. — Futás közben azonban meg nem állhattam, hogy vissza ne kiabáljak!

Szervusz gyerek! Hiszen akkor unokatestvérek vagyunk! —

Azóta megöregedtem, — de az ideáljaimat nem mutatom meg senkinek félek, — mert hátha kiszül, hogy... unokatestvérek vagyunk? —

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokványminőségben. A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak. **Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.**

Oriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt rendkívül esékély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útletési és kezelési utasítás mellékeltek.** Ezer esemete elég 200 méterre. Ara 6 frt.

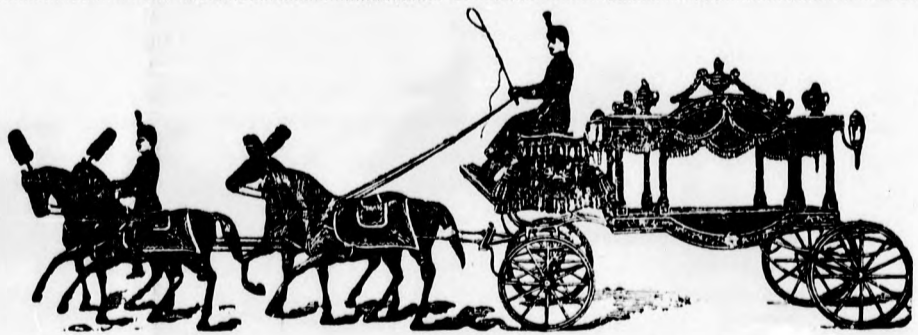
DIÓCSEMETÉK.

Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szines fénynyomatu főárjegyzék **ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzésen** kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, **kik rendelni semmit nem akarnak** mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szőlőoltványtelep“ Nagy Gábor, Nagy-Kágya u. p. Székelyhid. 5-20

- HIRDETÉSEK -
felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy **asztalos üzetem** mellett a mai kor igényeinek megfelelő

Disztemetkező üzetet

rendeztem be, mi által a n. é. közönséget véltem szükség esetén a sok utánjárástól megkímélni.

Raktáron tartok nagy választékban **ércz- és fakoporsókat, bársonnyal átfonó fenyő- és tölgyfa koporsót, valamint sirköveket.**

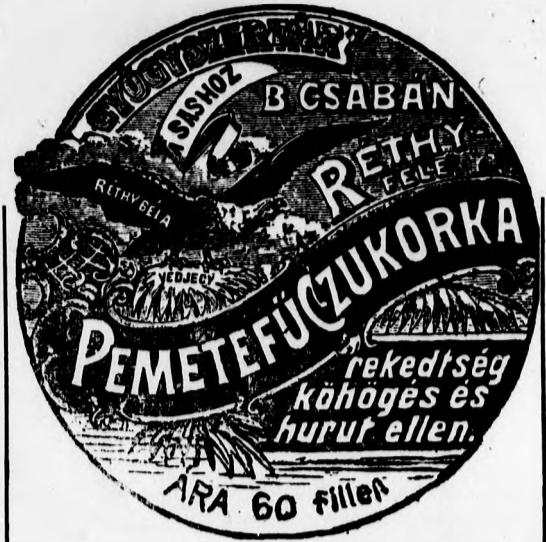
Szemfedél, sirkoszoruk és szallagok

felirattal, remek kivitelben olesó árban kaphatók.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. — Hulla szállítást elvállalok.

Tisztelettel:

PÁSZTY GYULA
HEVESEN.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!
A valódi Réthy-féle pemetefü-cukorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszerárakban kapható:

HEVESEN:

CZINGEL LÁSZLÓ gyógyszerárában.

TISZAFÜREDEN:

HELLER IMRE gyógyszerárában és
THURZÓ BÉLA

— Egy jó házból való fiu —

TANONCZUL

— könyvnyomdánkba

— azonnal felvétetik. —